

Aleksander Järveots

Aleksander Järveots, ruugejuukseline ja avara silmavaatega noormees oli surnud aasta enne, kui Oskar Luts hakkas „Kevadet“ kirja panema. Lahkunud koolivenna mälestuse otsustas kirjanik jäädvustada „Kevade“ lehekülgedele tema nime muutmata.

Järveots, kes oli mõisarentniku poeg Pärtliste talust Raadivere külast, sündis 1881. aastal.

Taluperemees Jüri oli küll töökas mees, kuid tööjõust oli talus suur puudus. Aleksander oli vanemate ainus poeg. Juba varases lapsepõlves tuli tal raskel põllutööl mehe eest väljas olla.

Raske haiguse tõttu tuli tal pikka aega kihelkonnakoolist puududa.

Järveots oli Lutsust kuus aastat vanem. Vastavalt sellele kirjeldab Luts teda „Kevades“ kui suuremat ja vanemat poissi. Kihelkonnakoolis õppis ta aastatel 1894-1897.

Nii isa kui poeg olid ümbruskonnas tuntud tugeva jõu poolest, mis oli ühendatud toimimise ja mõtlemise põhjamaise aeglusega. Samasugune oli Järveotsa iseloomustus „Kevades“: „Järveots, tuline kõva poiss kui Koljat, aga hirmus aeglane.“

Peres valitses tugev mõisavastane vaim. Rahvamälestuste järgi oli Järveots kihelkonnakooli päevil üks vägevamaid saksapoiste vastu võitlejaid. Palamuse kihelkonnakooli lõpetas ta 1897. aastal heade tulemustega.

Kodutalus mõisa heaks edasi orjata oli talle vastumeelt. Seetõttu otsustas ettevõtlik noormees sõita Venemaale õnne otsima. Venemaal oli tal võimalus töötada mõisavalitsejana, kuid see ei sobinud talle. Samuti vaevas teda koduigatsus. Ta otsustas naasta kodutallu ja viia talu mõisa kiuste heale järjele, osta osade kaupa päriseks ning vabaneda niiviisi mõisa sõltuvusest. Järveots oli oma jõudu üle hinnanud. Liiga raske tööga lõi vana haigusvimm välja. Ta ei suutnud enam talutööd teha.

Vapra vaimuga noormees otsustas leiba teenida rändkaubitsejana.

Igasuguse ilmaga mööda auklikke külavaheteid rappumine viis ta haigeveodisse. 1906. aasta maikuuks, kui lõppes tema elutee, oli Aleksander Järveots saanud vaid 25 aastaseks.

Tema viimane puhkepaik asub Palamuse kalmistul.

Jüri Kuslapi algkuju Kristjan Abroi

Kristjan Abroi sündis 25. augustil 1872. aastal Palamuse kihelkonnas Roela vallas Vassevere külas. Elas emaga Kooli talu maal asuvas saunas.

Koolitee algas Vassevere külakoolis, sellele järgnes kolm aastat õppetööd Palamuse kihelkonnakoolis.

1898. aasta kevadeks omandas ta Lohusuus õpetajaameti.

Sama aasta sügisel valiti Kristjan Abroi koduvalla Aruküla kooli juhatajaks, kus ta töötas 1937.aasta lõpuni.

Võttis aktiivselt osa mitme seltsi tegevuses. Pensionipõlves asus elama Tartusse.

1941. aasta sõjasuvel, tulles Tartust Saare valda sugulaste juurde maapakku, rünnati teda koduteel, mille tagajärjel ta suri nelja päeva pärast.

Lible algkuju Kristjan Lill

Kristjan Lill sündis 10. aprillil 1862. aastal Mõisamaa külas, kus ta käis ka paar talve koolis.

Hiljem elas Palamusel Viru talu saunas.

Et tal veskipoistega alailma kanakitkumist ette tuli, ei ole imeks panna, kui ta Amme jõe teistpidi jooksmas lubas panna, et villaveski seisma jääks.

Lisaks kellameheametile töötas ta Viru talule kuulunud jahu- ja villaveskis, oli hauakaevaja ja käis abiks talutöödel. Tööd teinud ta hoolsalt ja korralikult.

1906. aasta 29. detsembril, kui Kristjan Lill oli käinud kirikus kella löömas, läks koju sauna.

Lible hukkus põlema läinud saunas.

Tema viimane puhkepaik asub Palamuse kalmistul.

Tõnissoni algkujud Friedrich Tõnisson ja August Loog.

Kihelkonnakoolis õppis küll Friedrich Tõnissoni nimeline noormees Patjala külast, kellest hiljem sai talupidaja, on Tõnissoni algkujuks siiski peetud August Lossmanni (hiljem Loog).

August Lossmann sündis 10. mail 1882. aastal Kaarepere vallas Järvepera külas Molliko talus.

Kihelkonnakoolis õppis ta aastatel 1894-1899.

Esimeses maailmasõjas sai ta raskelt haavata.

August Lossmann abiellus suguvõsast pärit neiu Paulinega, kes oli samuti Lossmann.

27. jaanuaril 1920 sündis perre poeg Arved ja 7. veebruaril 1924 tütar Aino.

45 aastat pidas ta Molliko talu, mis oli jagatud kahe venna vahel.

1. mail 1949 sai temast kolhoositöeline, kasvatas hobuseid ja haris maad.

Kuuliga kopsus elas August Loog 1967. aasta 2. märtsini.

Visaku algkuju Gustav Voltska

Sündis 13. detsembril 1885. aastal Eerikvere külas.

Heade vaimuannetega noormehena lõpetas ta kihelkonnakoolis kolme talvega neli jagu.

Koolieas olnud ta paks poiss, kellel ikka ühes käes leib, teises pekitükk.

Võimalik, et temagi oli Lutsule Tõnissoni kuju loomisel eeskujuks.

Gustav Voltska töötas Tartus Postimehe trükikojas trükitoölisena.

Tema kui hea tööline, sai Jaan Tõnissoni toetusel jätkata õpinguid.

Gustav Voltska langes Esimeses maailmasõjas Poolamaal Varssavi lähedal 4. detsembril 1914. aastal.